

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА
БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО

Факультет управління, економіки та права
Кафедра права

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП “Туризм і рекреація”

Оксана БЕРЕЗІВСЬКА

(ім'я та прізвище, підпис)

25 серпня 2025 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. декана факультету землевпорядкування
та інфраструктурного розвитку

Павло КОЛОДІЙ

(ім'я та прізвище, підпис)

28 серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОКЗ 3 Правознавство та правове забезпечення

(код і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u> (назва освітнього рівня)
галузь знань	<u>І «Транспорт та послуги»</u> (назва галузі знань)
спеціальність	<u>ІЗ «Туризм та рекреація»</u> (назва спеціальності)
освітня програма	<u>Туризм і рекреація</u> (назва)
вид дисципліни	<u>обов'язкова</u> (обов'язкова / за вибором)

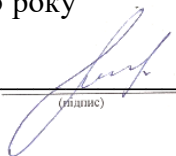
Робоча програма Правознавство та правове забезпечення
(назва навчальної дисципліни)

Укладачі: доцент кафедри права, доктор філософії з права, доцент Ольга Капітан
(вказати укладачів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри права

Протокол № 1 від "29" серпня 2025 року

Завідувач кафедри права

(підпис) _____ (Грещук Г.І.)
(прізвище та ініціали)

Погоджено навчально-методичною комісією спеціальності Туризм і рекреація
(назва спеціальності)

Протокол № 1 від 27 серпня 2025 року

Голова НМКС

_____ Оксана КРУПА
(ім'я та прізвище)

Схвалено рішенням навчально-методичної ради факультету
землевпорядкування та інфраструктурного розвитку
(назва факультету)

Протокол №1 від 28 серпня 2025 року

Голова НМРФ

_____ Павло КОЛОДІЙ
(підпис) (ім'я та прізвище)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Всього годин	
	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Семестр	1	1
Кількість кредитів/годин	4/120	4/120
Усього годин аудиторної роботи	42	14
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	14	6
• практичні заняття, год.	28	8
• лабораторні заняття, год.		
• семінарські заняття, год.		
Усього годин самостійної роботи	78	106
Форма контролю	іспит	іспит

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:

для денної форми здобуття освіти – 35%

для заочної форми здобуття освіти – 11,6%

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Правознавство та правове забезпечення» як навчальної дисципліни є теоретична підготовка, яка передбачає формування знань і навичок щодо розуміння та тлумачення норм законодавства та вміння їх застосувати на практиці, створення умов гармонійного розвитку особистості і сталого розвитку суспільства.

Завдання дисципліни: Завдання викладання дисципліни «Правознавство та правове забезпечення» полягає в вивченні основних положень права, підвищення рівня правової свідомості і правової культури здобувачів освіти, вироблення вмінь і навичок та подальшому використанні законодавства в практичній роботі за обраною спеціальністю.

Пререквізити

-

Постреквізити

Безпека життєдіяльності та охорона праці

Результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм і рекреація» вивчення дисципліни забезпечує набуття здобувачами таких компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність	Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності	ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК14-1. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
Фахові (спеціальні) компетенції	ФК18. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління. ФК20. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного). ФК29. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства. ФК30. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу.
Програмні результати навчання	ПР01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів. ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук. ПР03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ. ПР08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися. ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості. ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма здобуття освіти (ЗФЗО)						заочна форма здобуття освіти (ЗФЗО)					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Основи теорії держави і права	16	2	4			10	16	2	2			12
Тема 2. . Основи Конституційного права	16	2	4			10	16	2	2			12
Тема 3. Основи цивільного права України	16	2	4			10	16	2	2			12
Тема 4. Основи адміністративного права України.	18	2	4			12	18		2			16
Тема 5. Основи трудового права України.	18	2	4			12	18					18
Тема 6. Основи сімейного права України.	18	2	4			12	18					18
Тема 7. Основи земельного права	18	2	4			12	18					18
Усього годин	120	14	28			78	120	6	8			106

4. ЛЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Основи теорії держави і права. Походження, виникнення держави і права. Поняття і сутність держави. Функції держави. Механізм держави. Форма держави. Поняття, ознаки та призначення права. Система та джерела (форми) права. Система законодавства. Законодавчий процес в Україні. Норми права. Структура норми права. Поняття та структура правових відносин. Юридичні факти. Правопорушення та юридична відповідальність.	2	2
2	Тема 2. Основи конституційного права. Конституційне право, його особливості та місце в системі законодавства. Предмет конституційного права України. Конституційно-правова норма. Метод конституційно-правового регулювання. Загальні засади конституційного ладу України. Громадянство України як один з інститутів конституційного права. Конституційні права, свободи та обов'язки громадян України. Свобода людини: поняття, ознаки.	2	2
3	Тема 3. Основи цивільного права. Поняття цивільного права. Предмет правового регулювання цивільного права: особисті немайнові права, майнові відносини. Цивільно-правовий метод. Ознаки цивільно-правового методу. Загальні принципи цивільного права. Система цивільного права. Цивільно-правові норми. Цивільне законодавство. Суб'єкти та об'єкти цивільних правовідносин. Цивільні правові відносини.. Зміст цивільних правовідносин.	2	2
4	Тема 4. Основи адміністративного права. Поняття адміністративного права. Предмет адміністративного права. Основні принципи державного управління. Поняття та видт суб'єктів адміністративного права. Поняття адміністративно-правова норма. Адміністративно-правові відносини. Поняття адміністративного правопорушення. Ознаки адміністративного правопорушення.	2	
5	Тема 5. Основи трудового права України. Поняття, предмет, методи, принципи, джерела трудового права. Суб'єкти трудового права. Трудові правовідносини. Колективні договори та угоди. Трудовий договір. Припинення (розірвання) трудового договору. Робочий час. Час відпочинку. Правове регулювання оплати праці. Трудова дисципліна. Порядок застосування дисциплінарного стягнення. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору. Правове забезпечення охорони праці.	2	
6	Тема 7. Основи сімейного права України. Сімейне право України: поняття, джерела. Сімейні правовідносини. Суб'єкти, об'єкти сімейних правовідносин. Шлюб: поняття та ознаки. Недійсний шлюб. Особисті немайнові права та обов'язки подружжя. Особиста приватна власність дружини, чоловіка. Право спільної сумісної власності подружжя. Права та обов'язки подружжя по утриманню. Шлюбний договір. Підстави припинення шлюбу.	2	
7	Тема 7. Земельне право України. Суб'єкти та об'єкти права власності на землю. Право державної власності на землю. Право комунальної власності. Право приватної власності на землю. Поняття земельної ділянки. Спільна сумісна та спільна часткова власність на земельну ділянку. Підстави набуття громадянами права власності на земельну ділянку. Набуття права власності на земельну ділянку юридичними особами. Користування землею. Право земельного сервітуту. Безоплатна передача земельних ділянок у власність громадян України. Складання проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки. Зміна цільового призначення земель державної та комунальної власності.	2	
Усього годин		14	6

5. ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Основи теорії держави і права. Походження, виникнення держави і права. Поняття і сутність держави. Характеристика функцій держави, поняття механізму та апарату держави. Форма держави. Поняття громадянського суспільства і його співвідношення з правовою державою. Поняття, ознаки та призначення права. Система та джерела (форми) права. Норми права. Поняття та структура правових відносин. Правопорушення та юридична відповідальність. Роль держави і громадськості в запобіганні правопорушень.	2	2
2	Тема 2. Основи конституційного права. Конституційне право, його особливості та місце в системі законодавства. Загальні засади конституційного ладу України. Громадянство України як один з інститутів конституційного права. Конституційні права, свободи та обов'язки громадян України.	2	2
3	Тема 3. Основи цивільного права. Поняття цивільного права, предмет і метод цивільного права, принципи цивільного права. Система цивільного права. Джерела цивільного права. Поняття цивільних правовідносин. Суб'єкти цивільних правовідносин.	2	2
4	Тема 4. Основи адміністративного права. Поняття, предмет, цілі та джерела адміністративного права. Суб'єкти адміністративного права. Адміністративно-правові норми та адміністративно-правові відносини. Адміністративні правопорушення : поняття, ознаки. Адміністративні стягнення: поняття та види	2	2
5	Тема 5. Основи трудового права України. Предмет, система та джерела трудового права. Основні принципи трудового права. Суб'єкти трудового права. Трудові правовідносини. Колективні договори та угоди. Правова організація працевлаштування. Трудовий договір: поняття, умови укладання, форма, строк і види трудового договору. Робочий час. Час відпочинку. Правове регулювання оплати праці. Трудова дисципліна. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору. Правове забезпечення охорони праці. Трудові спори. Соціальне забезпечення: поняття та види пенсій і допомог.	2	
6	Тема 6. Основи сімейного права України. Сімейне право України: поняття та предмет правового регулювання. Сім'я за сімейним законодавством. Шлюб за сімейним законодавством. Права та обов'язки подружжя. Права й обов'язки матері, батька і дитини. Шлюбний договір. Поняття, порядок та умови укладання і розірвання договору.	2	
7	Тема 7. Основи земельного права України Принципи земельного законодавства України. Джерела земельного права: Конституція України, Земельний кодекс, спеціальні закони та підзаконні акти. Право користування землею. Охорона земель: правові засади раціонального використання та відновлення земельних ресурсів.	12	
Усього годин		28	8

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Основи теорії держави і права. Юридична відповідальність: перспективна і ретроспективна. Види юридичної відповідальності. Законність. Юридичні гарантії законності. Правова культура. Правопорядок.	4	5
2	Тема 2. Основи конституційного права. Поняття «права людини» і «права громадянина». Основні права громадянина. Групи основних прав. Основні права громадян нерозривно пов'язані з їхніми обов'язками.	4	5
	Тема 3. Основи цивільного права. Перелік юридичних фактів, які породжують (цивільні права і обов'язки) правовідносини. Поняття, форми власності в Україні. Поняття і види цивільно-правових договорів.	4	5
	Тема 4. Основи адміністративного права. Адміністративне стягнення. Види адміністративних стягнень.	4	5
	Тема 5. Основи трудового права України. Правові особливості охорони праці молоді. Трудові спори. Конкретні причини виникнення трудових конфліктів. Вирішення трудових спорів.	4	5
	Тема 6. Основи сімейного права України. Поняття усиновлення. Діти, над якими встановлюється опіка, піклування. Особа, яка може бути опікуном, піклувальником дитини.	4	5
	Тема 7. Основи земельного права Відповідальність за порушення земельного законодавства. Актуальні проблеми реформування земельних відносин в Україні (ринок землі, електронні кадастри, децентралізація). Скласти зразок договору оренди земельної ділянки.	4	5
Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів		50	71
Усього годин		78	106

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Поняття, функції, ознаки та історичні типи держави.
2. Поняття правової, соціальної, національної держави.
3. Соціальні норми та їх класифікація.
4. Основні етапи розвитку української державності.
5. Конституційні види прав та свобод людини і громадянина (юридичні економічні, гуманітарні, особистісні, політичні).
6. Конституційні обов'язки людини і громадянина.
7. Міжнародно-правові і внутрішньодержавні засоби забезпечення основних прав людини, нації, національних меншин.
8. Поняття безпосередньої і представницької демократії та форм їх здійснення.
9. Прийняття, оформлення й охорона спадщини.
10. Основи правового становища трудових колективів та професійних спілок в Україні.
11. Правове регулювання надурочних годин.
12. Органи, що розглядають трудові спори.
13. Порядок відшкодування шкоди, заподіяної працівником.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час викладання курсу використовуються такі методи навчання: словесні (лекція, пояснення); практичні (практична робота); розв'язування задач та ситуаційних завдань, тестування, виступ з рефератом.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролю відповідно до вимог Положення про порядок та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Ґжицького, затвердженого наказом №79 від 27.05.2022 р.

Поточний контроль проводиться у формі:

- 1) оцінювання роботи під час практичних занять;
- 2) оцінювання виконання індивідуального завдання;
- 3) оцінювання засвоєння питань для самостійного опрацювання;
- 4) проведення поточного контролю.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Таблиця 1 – Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 3 – Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне опитування (тестування) та самостійна робота (разом 50 балів)							Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	50 балів	100 балів
8	8	8	8	6	6	6		

T.1, T.2 ... T.7 – теми змістових модулів

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для викладання курсу використовується робоча програми дисципліни, конспект лекцій, методичні рекомендації для проведення практичних занять та самостійної роботи.

Капітан О.І. Правознавство : Методичні рекомендації для практичних занять і самостійної роботи студентами першого рівня вищої освіти спеціальності «Туризм та рекреація» . Львів: ЛНУВМБ ім. С.З. Ґжицького, 2025. 30 с.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Правознавство: навч. посіб. За заг. ред. д. ю. н., професора С. В. Петкова; Ун-т ім. Альфреда Нобеля. Дніпро, 2020. 360 с.
2. Правознавство: підручник. Г. І. Балюк Е. Ф. Демський, В. С. Ковальський та ін. Відп. ред. О. В. Дзери. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 632 с.
3. Теорія держави і права: підручник. О. М. Бандурка, О. М. Головка, О. С. Передерій та ін. За заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О. М. Бандурки; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 416 с.

Допоміжна

1. Капітан О.І. Законодавче гарантування соціальних прав людини як основа формування правової держави. *Європейські перспективи*. 2018. № 1. С. 197–200.
1. Капітан О.І. Адміністративно-правові засади соціальної політики щодо захисту сім'ї та дитини. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2018. Volume 2. № 1. С. 242–247. (Словацька Республіка)
2. Капітан О.І. Актуальні питання вдосконалення певних галузей права України: колективна монографія / кер. авт. кол. Л. І. Лелик, В. Г. Яворська ; ПрАТ «ВНЗ «МАУП». Львів : ФОП Бадікова Н. О., 2020. 316 с. - Розділ 2, підрозд. 2.3. Процедурні аспекти притягнення до адміністративної відповідальності за порушення правил дорожнього руху – С. 100-121
3. Конституційне право України: підручник. Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин, В.П. Колісник та ін. За заг. ред. Т. М. Слінько. Харків: Право, 2020. 592 с.
4. Адміністративне право України. Повний курс: підручник. За ред. В. Галунька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.
5. Цивільне право та процес: навч. посіб. Кол. авт. К. Р. Резворович (кер.), О. С. Юнін, О. О. Круглова та ін. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 295 с.
6. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. А. А. Васильєв, Є. О. Гладкова, О. О. Житний та ін. За заг. ред. проф. О. М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 428 с.
7. Дзери О. В. Сімейне право України. Підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2020. 520 с.
8. Правознавство: підруч. для студентів ВНЗ. Богачова Л. Л. та ін. Харків : Фоліо, 2014. 635 с.
9. Теоретичні та практичні проблеми реформування національного законодавства: навч. посіб. М. І. Іншин та ін.; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ ; Харків: Промарт, 2019. 439 с.
10. Господарське право. Особлива частина: підручник. М. С. Долинська, Г. В. Смолин, О. А. Туркот, Л. В. Хомко, Б. М. Гамалюк; за ред. Г. В. Смолина. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 536 с
11. Конституція України від 28. 06. 1996 р. *База даних «Законодавство України» / ВР України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
12. Господарський процесуальний кодекс. *База даних «Законодавство України» / ВР України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>

13. Кодекс законів про працю України. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
14. Кодекс України про адміністративні правопорушення. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
15. Кримінальний кодекс України. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
16. Кримінальний процесуальний кодекс України. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
17. Сімейний кодекс України. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>
18. Цивільний кодекс України. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
19. Цивільний процесуальний кодекс України. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
20. Виборчий кодекс України. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>
21. Податковий кодекс України. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського: веб-сайт: URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Національна Парламентська бібліотека України: веб-сайт: URL: <http://www.nplu.org/>
3. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>
4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>
5. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua/>
6. Урядовий портал Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Міністерства юстиції України. URL: <http://www.minjust.gov.ua/>